

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

της 7ης Ιουνίου 2023*

«Θεσμικό δίκαιο – Διατάξεις που αφορούν τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου – Αποζημίωση βουλευτικής επικουρίας – Ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών – Εύλογη προθεσμία – Βάρος απόδειξης – Δικαίωμα ακρόασης – Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 – Άρθρο 26 ΚΥΚ»

Στην υπόθεση T-309/21,

TC, εκπροσωπούμενος από την D. Aukštuolytė, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από την M. Ecker και τον S. Toliušis,

καθού,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο, κατά τις διασκέψεις, από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, L. Madise, P. Nihoul (εισηγητή), R. Frendo και J. Martín y Pérez de Nanclares, δικαστές,

γραμματέας: R. Ūkelytė, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 30ής Νοεμβρίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με προσφυγή της 24ης Μαΐου 2021, ο προσφεύγων, TC, ζήτησε, βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, την ακύρωση, αφενός, της απόφασης του Γενικού Γραμματέα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Μαρτίου 2021 με την οποία διαπιστώθηκε οφειλή του προσφεύγοντος ποσού 78 838,21

* Γλώσσα διαδικασίας: η λιθουανική.

ευρώ, το οποίο καταβλήθηκε αχρεωστήτως ως έξοδα βουλευτικής επικουρίας, και διατάχθηκε η ανάκτηση του ποσού αυτού (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) και, αφετέρου, του χρεωστικού σημειώματος αριθ. 7010000523 της 31ης Μαρτίου 2021 (στο εξής: χρεωστικό σημείωμα).

I. Ιστορικό της διαφοράς και μεταγενέστερα της άσκησης της προσφυγής πραγματικά περιστατικά

A. Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Ο προσφεύγων είναι βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τις [εμπιστευτικό]¹.
- 3 Στις 22 Μαΐου 2015, το Κοινοβούλιο συνήψε με τον Α (στο εξής: ΔΚΒ), βάσει του άρθρου 5α του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΛΠ), σύμβαση πρόσληψης διαπιστευμένου κοινοβουλευτικού βοηθού πλήρους απασχόλησης στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) για την επικουρία του προσφεύγοντος μέχρι τη λήξη της έβδομης κοινοβουλευτικής περιόδου.
- 4 Λόγω της υποβάθμισης της ποιότητας της εργασίας του ΔΚΒ από τον Δεκέμβριο του 2015, ο προσφεύγων, στις 25 Φεβρουαρίου 2016, ζήτησε από την αρμόδια για τη σύναψη των συμβάσεων πρόσληψης αρχή του Κοινοβουλίου (στο εξής: ΑΣΣΠΑ) να καταγγείλει τη σύμβαση του ΔΚΒ για διάφορους λόγους που συνεπάγονται απώλεια εμπιστοσύνης, όπως, μεταξύ άλλων, για αδικαιολόγητες απουσίες και για μη τήρηση των κανόνων που διέπουν την έγκριση άσκησης εξωτερικών δραστηριοτήτων.
- 5 Στις 31 Μαΐου 2016 πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 3α, του ΚΛΠ, σύσκεψη με τον ΔΚΒ στο πλαίσιο διαδικασίας διευθέτησης.
- 6 Στις 15 Ιουνίου 2016 διαπιστώθηκε ότι η διαδικασία διευθέτησης είχε αποτύχει.
- 7 Με έγγραφο της 24ης Ιουνίου 2016, η ΑΣΣΠΑ κοινοποίησε στον ΔΚΒ την απόφασή της να καταγγείλει τη σύμβαση βουλευτικής επικουρίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 139, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του ΚΛΠ, λόγω απώλειας εμπιστοσύνης, λόγω μη τήρησης των κανόνων που διέπουν την άσκηση εξωτερικών δραστηριοτήτων. Εξαιτίας, μεταξύ άλλων, αναρρωτικών αδειών, η προθεσμία καταγγελίας παρατάθηκε επανειλημμένως, οπότε η σύμβαση του ΔΚΒ έληξε εν τέλει στις 22 Νοεμβρίου 2016.
- 8 Στις 14 Απριλίου 2017, ο ΔΚΒ άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της απόφασης της 24ης Ιουνίου 2016 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 9 Με απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140, σκέψεις 35 έως 45), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του Κοινοβουλίου της 24ης Ιουνίου 2016. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας προέκυπτε ότι ο προσφεύγων δεν είχε απλώς γνώση των εξωτερικών δραστηριοτήτων του ΔΚΒ, αλλά ότι, περαιτέρω, σε αυτόν ανήκε η σχετική άμεση πρωτοβουλία. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε μη πειστικό τον λόγο που επικαλέστηκε η ΑΣΣΠΑ προς αιτιολόγηση της απόφασης καταγγελίας της σύμβασης, ήτοι την απώλεια εμπιστοσύνης. Επομένως, κατά το Γενικό

¹ Εμπιστευτικά στοιχεία που έχουν απαλειφθεί.

Δικαστήριο, η ΑΣΣΠΑ υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης καθόσον έδωσε συνέχεια στο αίτημα για καταγγελία της σύμβασης του ΔΚΒ που υπέβαλε ο προσφεύγων επικαλούμενος τον ανωτέρω λόγο. Ο προσφεύγων δεν ήταν διάδικος στην υπόθεση αυτή.

- 10 Κατά τη σκέψη 32 της προαναφερθείσας απόφασης, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του ΔΚΒ τους οποίους δεν αμφισβήτησε το Κοινοβούλιο, οι εξωτερικές δραστηριότητες που ασκούσε παρατύπως ο ΔΚΒ ήταν οι ακόλουθες:
- «πρώτον, [...] υποβολή αιτήσεων για χορήγηση πολιτικού ασύλου ενώπιον των αρχών της Ρωσίας, της Γαλλίας, της Ελβετίας και της Ανδόρας, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στον [προσφεύγοντα] να αποφύγει την έκτιση ποινής τετραετούς φυλακίσεως καταγνωσθείσας στην [εμπιστευτικό], καθώς και [...] άσκηση εφέσεως κατ' αποφάσεως περί απορρίψεως της αιτήσεως ασύλου η οποία αφορούσε τον [προσφεύγοντα], για την οποία ο [ΔΚΒ] υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι είχε λάβει εντολή από τον [προσφεύγοντα].»
 - δεύτερον, [...] προσέλκυση και [...] εκπροσώπηση από τον ίδιο ως δικηγόρο υπηκόων [εμπιστευτικό] οι οποίοι έχουν συνταξιοδοτηθεί ή λαμβάνουν τον κατώτατο μισθό, στο πλαίσιο διαφορών ενώπιον των δικαστηρίων [εμπιστευτικό], προκειμένου να παρουσιασθεί ο [προσφεύγων] ως “προασπιστής των δικαιωμάτων του ανθρώπου” και ως εκ τούτου να κατασταθεί δυσχερέστερη η φυλάκισή του·
 - τρίτον, [...] εκπροσώπηση του [προσφεύγοντος] ενώπιον του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σε υποθέσεις που [τον] αφορούσαν [...], με αντικείμενο, η μεν πρώτη, μεταξύ άλλων, την απόρριψη της αιτήσεως άρσεως της βουλευτικής ασυλίας που είχε υποβληθεί από τις αρχές [εμπιστευτικό], κατόπιν της ποινής φυλακίσεως που είχε επιβληθεί στον [προσφεύγοντα] στην [εμπιστευτικό] και, η δε δεύτερη, την προσφυγή κατά του κατ' οίκον περιορισμού του η οποία είχε διαταχθεί από τις δικαστικές αρχές [εμπιστευτικό] κατόπιν ποινικής διαδικασίας για διαφθορά κινηθείσας κατά του [προσφεύγοντος].»
- 11 Με έγγραφο της 8ης Ιουνίου 2020, το οποίο συντάχθηκε στην αγγλική γλώσσα και απεστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 30 Ιουλίου 2020 κατόπιν μιας πρώτης άκαρπης κοινοποίησης στις 22 Ιουνίου 2020, και με έγγραφο της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, το οποίο συντάχθηκε στη λιθουανική γλώσσα και απεστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 4 Σεπτεμβρίου 2020, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για την κίνηση διαδικασίας ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, δυνάμει του άρθρου 68 της απόφασης του Προεδρείου του Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου και της 9ης Ιουλίου 2008 σχετικά με τα μέτρα εφαρμογής του καθεστώτος των βουλευτών του Κοινοβουλίου (ΕΕ 2009, C 159, σ. 1, στο εξής: ΜΕΚ), συνολικού ύψους 78 838,21 ευρώ, τα οποία αφορούσαν την βουλευτική επικουρία που παρέσχε ο ΔΚΒ στον προσφεύγοντα. Με το ίδιο έγγραφο, ο προσφεύγων κλήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 68, παράγραφος 2, των ΜΕΚ, να υποβάλει, εντός προθεσμίας δύο μηνών, παρατηρήσεις και αποδεικτικά στοιχεία προς αντίκρουση των προκαταρκτικών συμπερασμάτων του Κοινοβουλίου σχετικά με τις εξωτερικές δραστηριότητες του ΔΚΒ, οι οποίες είχαν ασκηθεί σε γνώση και υπό τη διεύθυνση του προσφεύγοντος, από τις 22 Μαΐου 2015 έως τις 22 Νοεμβρίου 2016, και να αποδείξει ότι, κατά την ίδια περίοδο, ο ΔΚΒ είχε πράγματι ασκήσει καθήκοντα διαπιστευμένου κοινοβουλευτικού βοηθού.
- 12 Στο έγγραφο της 3ης Σεπτεμβρίου 2020 είχε επισυναφθεί αντίγραφο της απόφασης της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (Τ-59/17, ΕΥ:Τ:2019:140), και ο υπολογισμός των ποσών που κατέβαλε το Κοινοβούλιο στον ΔΚΒ. Ο υπολογισμός αυτός είχε καταρτιστεί ως εξής:

όσον αφορά το έτος 2015, 35 003,84 ευρώ για αμοιβές και κοινωνικές δαπάνες και 1 369,60 ευρώ για έξοδα ταξιδιού και, όσον αφορά το έτος 2016, 42 025,57 ευρώ για αμοιβές και κοινωνικές δαπάνες και 439,20 ευρώ για έξοδα ταξιδιού.

- 13 Στις 4 Αυγούστου 2020 ο προσφεύγων ζήτησε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το Κοινοβούλιο να του διαβιβάσει:
 - τον ατομικό φάκελο του ΔΚΒ στο Κοινοβούλιο (όλα τα έγγραφα σχετικά με την πρόσληψη και την εργασία του), συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες είχε ζητηθεί η προστασία του Κοινοβουλίου για τον ΔΚΒ και των δεδομένων σχετικά με τις παρουσίες του (δεδομένα του δελτίου πρόσβασης στο Κοινοβούλιο)·
 - τα αντίγραφα της αλληλογραφίας του με τους εκπροσώπους του Κοινοβουλίου σχετικά με το έργο του ΔΚΒ·
 - την πλήρη δικογραφία της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140).
- 14 Στις 22 Σεπτεμβρίου 2020 ο προσφεύγων υπενθύμισε το αίτημα αυτό στο Κοινοβούλιο, ζητώντας επιπλέον το πρωτόκολλο της διαδικασίας διευθέτησης μεταξύ του ίδιου και του ΔΚΒ στη λιθουανική γλώσσα, καθώς και αντίγραφο «όλων των ηλεκτρονικών μηνυμάτων των ετών 2015, 2016 και 2019».
- 15 Στις 27 Οκτωβρίου 2020 το Κοινοβούλιο, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαβίβασε στον προσφεύγοντα διάφορα έγγραφα σχετικά με τη λήξη της σύμβασης του ΔΚΒ.
- 16 Στις 29 Οκτωβρίου 2020 ο προσφεύγων απέστειλε στο Κοινοβούλιο με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις του καθώς και ορισμένα έγγραφα, υπογραμμίζοντας ότι δεν είχε ακόμη λάβει από το Κοινοβούλιο τα έγγραφα και τις λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την περίοδο απασχόλησης του ΔΚΒ και ότι δεν ήταν ακόμη σε θέση να εξετάσει τις λίγες πληροφορίες που του είχαν παρασχεθεί στις 27 Οκτωβρίου 2020 με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ως εκ τούτου, ζήτησε να του επιτραπεί να παράσχει αργότερα και άλλες πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία.
- 17 Στις 20 Νοεμβρίου 2020, ο προσφεύγων ζήτησε εκ νέου από το Κοινοβούλιο με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τα στοιχεία που είχε ζητήσει στις 4 Αυγούστου και στις 22 Σεπτεμβρίου 2020 με τα μηνύματά του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ιδίως τα δεδομένα σχετικά με την πρόσβαση του ΔΚΒ στο Κοινοβούλιο και το αντίγραφο των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των ετών 2015, 2016 και 2019.
- 18 Στις 24 Νοεμβρίου 2020 ο προσφεύγων διαβίβασε στο Κοινοβούλιο με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου παρατηρήσεις και αποδεικτικά στοιχεία προς συμπλήρωση όσων είχε αποστείλει στις 29 Οκτωβρίου του ίδιου έτους.
- 19 Στις 27 Νοεμβρίου 2020 ο γενικός διευθυντής οικονομικών του Κοινοβουλίου (στο εξής: γενικός διευθυντής οικονομικών) ενημέρωσε τον προσφεύγοντα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι η προθεσμία που του είχε ταχθεί προς υποβολή παρατηρήσεων και αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης του άρθρου 68 των ΜΕΚ είχε λήξει στις 4 Νοεμβρίου,

αλλά, αν επιθυμούσε να λάβει πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον ΔΚΒ, μπορούσε να απευθυνθεί σε δύο πρόσωπα, των οποίων παρείχε την ηλεκτρονική διεύθυνση, χωρίς τα αιτήματα αυτά να επηρεάζουν την εν λόγω διαδικασία.

- 20 Με επιστολή που απέστειλε στο Κοινοβούλιο την 1η Δεκεμβρίου 2020, ο προσφεύγων αμφισβήτησε τα διαλαμβανόμενα στο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 27ης Νοεμβρίου 2020. Επιπλέον, απηύθυνε τα αιτήματά του για παροχή εγγράφων στα πρόσωπα που μνημονεύονταν στο εν λόγω μήνυμα.
- 21 Με έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, ο γενικός διευθυντής οικονομικών διαβίβασε στον προσφεύγοντα το σχετικό με τη διαδικασία διευθέτησης πρωτόκολλο στη λιθουανική γλώσσα, χωρίς όμως να του επιτρέψει την πρόσβαση στα λοιπά ζητηθέντα έγγραφα.
- 22 Επιπλέον, αφού επισήμανε ότι η προθεσμία που είχε ταχθεί στον προσφεύγοντα για την υποβολή των παρατηρήσεών του είχε λήξει στις 4 Νοεμβρίου 2020 και ότι ο προσφεύγων δεν είχε ζητήσει παράταση της προθεσμίας αυτής, ο γενικός διευθυντής οικονομικών του έταξε προθεσμία δεκαπέντε ημερών για να υποβάλει συμπληρωματικές παρατηρήσεις.
- 23 Στις 21 Ιανουαρίου 2021 ο προσφεύγων υπέβαλε συμπληρωματικές παρατηρήσεις στο Κοινοβούλιο.
- 24 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου έκρινε ότι το ποσό των 78 838,21 ευρώ είχε αναληφθεί αχρεωστήτως από το θεσμικό όργανο στο πλαίσιο της απασχόλησης του ΔΚΒ για το χρονικό διάστημα από τις 22 Μαΐου 2015 έως τις 22 Νοεμβρίου 2016 και ότι έπρεπε να ανακτηθεί από τον προσφεύγοντα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 68, παράγραφος 1, των ΜΕΚ.
- 25 Στις 31 Μαρτίου 2021 ο γενικός διευθυντής οικονομικών, υπό την ιδιότητα του κύριου διατάκτη, εξέδωσε το χρεωστικό σημείωμα, διατάσσοντας την ανάκτηση του ποσού των 78 838,21 ευρώ από τον προσφεύγοντα, τον οποίον κάλεσε να καταβάλει το ποσό αυτό το αργότερο έως τις 30 Μαΐου 2021.
- 26 Την ίδια ημερομηνία ο γενικός διευθυντής οικονομικών κοινοποίησε στον προσφεύγοντα την προσβαλλόμενη απόφαση και το χρεωστικό σημείωμα.

Β. Πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της άσκησης της υπό κρίση προσφυγής

- 27 Κατόπιν ελέγχου που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, προέκυψε ότι τον Μάρτιο του 2016 το Κοινοβούλιο είχε αποφασίσει να αναστείλει την καταβολή των αμοιβών και των εξόδων ταξιδιού του ΔΚΒ από 1ης Απριλίου 2016.
- 28 Ως εκ τούτου, στις 8 Νοεμβρίου 2022 ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου αποφάσισε να ανακαλέσει ex tunc την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που διέτασσε, όσον αφορά την περίοδο από 1ης Απριλίου έως 22 Νοεμβρίου 2016, την ανάκτηση του ποσού των 27 644,47 ευρώ για αμοιβές και κοινωνικές δαπάνες και του ποσού των 439,20 ευρώ για έξοδα ταξιδιού, ήτοι συνολικού ποσού 28 083,67 ευρώ (στο εξής: απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2022). Στις 15 Νοεμβρίου 2022 εκδόθηκε πιστωτικό σημείωμα με αριθμό 7120000068 για το ίδιο ποσό.
- 29 Στις 15 Νοεμβρίου 2022 ο γενικός διευθυντής οικονομικών κοινοποίησε στον προσφεύγοντα την απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2022 και το αριθ. 7120000068 πιστωτικό σημείωμα.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 30 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·
 - να ακυρώσει το χρεωστικό σημείωμα·
 - να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
 - να εξετάσει ως μάρτυρες τους Β και C.
- 31 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την υπό κρίση προσφυγή ως αβάσιμη·
 - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα·
 - να απορρίψει το αίτημα περί διεξαγωγής αποδείξεων.
- 32 Με χωριστό δικόγραφο της 16ης Νοεμβρίου 2022, το Κοινοβούλιο ζητεί, βάσει του άρθρου 130, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, από το Γενικό Δικαστήριο:
- να διαπιστώσει ότι μέρος του αντικειμένου της προσφυγής έχει εκλείψει και ότι παρέλκει η έκδοση απόφασης επί του ανακληθέντος μέρους της προσβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που, όσον αφορά την περίοδο από 1ης Απριλίου έως 22 Νοεμβρίου 2016, το ποσό των 27 644,47 ευρώ για αμοιβές και κοινωνικές δαπάνες και το ποσό των 439,20 ευρώ για έξοδα ταξιδιού θεωρήθηκαν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα από το Κοινοβούλιο υπέρ του ΔΚΒ και διατάχθηκε η ανάκτηση των ποσών αυτών·
 - να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα όσον αφορά το μέρος της διαφοράς που έχει εκλείψει.
- 33 Κατόπιν αιτήματος του Γενικού Δικαστηρίου, ο προσφεύγων υπέβαλε τις παρατηρήσεις του επί του αιτήματος αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 30ής Νοεμβρίου 2022.
- 34 Στις 22 Νοεμβρίου 2022 ο προσφεύγων διαβίβασε στο Γενικό Δικαστήριο τη γραπτή μαρτυρία του Β, που είχε ληφθεί στις 18 Νοεμβρίου.
- 35 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Κοινοβούλιο υποστήριξε ότι το νέο αυτό αποδεικτικό στοιχείο ήταν अपαράδεκτο για τον λόγο ότι, αντιθέτως προς τις επιταγές του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, είχε προσκομιστεί μετά την ανταλλαγή των υπομνημάτων, χωρίς ο προσφεύγων να δικαιολογήσει την εκπρόθεσμη προσκόμισή του.

III. Σκεπτικό

A. Επί της μερικής καταργήσεως της δίκης

- 36 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 32 ανωτέρω, το Κοινοβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου και ότι παρέλκει η έκδοση απόφασης επί της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που αυτή αφορά αμοιβές, κοινωνικές δαπάνες και έξοδα ταξιδιού που καταβλήθηκαν υπέρ του ΔΚΒ, μεταξύ 1ης Απριλίου και 22 Νοεμβρίου 2016, συνολικού ποσού 28 083,67 ευρώ.
- 37 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων παρατήρησε ότι τα αναγραφόμενα στην απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2022 ποσά δεν στηρίζονταν σε δικαιολογητικά και ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης στο σύνολό της.
- 38 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, το αντικείμενο της διαφοράς πρέπει να διατηρείται, όπως και το έννομο συμφέρον, μέχρι την έκδοση της δικαστικής απόφασης, άλλως παρέλκει η έκδοση απόφασης, πράγμα που προϋποθέτει ότι η προσφυγή μπορεί, με το αποτέλεσμα της, να ωφελήσει τον διάδικο που την άσκησε (βλ. απόφαση της 7ης Ιουνίου 2007, Wunenburger κατά Επιτροπής, C-362/05 P, EU:C:2007:322, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 39 Η εξάλειψη του αντικειμένου της διαφοράς μπορεί, συγκεκριμένα, να οφείλεται στην ανάκληση ή στην αντικατάσταση της προσβαλλόμενης πράξης κατά τη διάρκεια της δίκης (βλ. διάταξη της 12ης Ιανουαρίου 2011, Τερεζάκης κατά Επιτροπής, T-411/09, EU:T:2011:4, σκέψη 15 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 40 Εν προκειμένω, λόγω της απόφασης της 8ης Νοεμβρίου 2022, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το αντικείμενο της προσφυγής εξέλιπε στο μέτρο που αποσκοπούσε στην ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης και του χρεωστικού σημειώματος καθόσον διέτασσαν την επιστροφή από τον προσφεύγοντα ποσού 28 083,67 ευρώ για αμοιβές, κοινωνικές δαπάνες και έξοδα ταξιδιού που καταβλήθηκαν υπέρ του ΔΚΒ για την περίοδο από 1ης Απριλίου έως 22 Νοεμβρίου 2016.
- 41 Συναφώς, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι τα αναγραφόμενα στην απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2022 ποσά δεν στηρίζονταν σε κανένα δικαιολογητικό.
- 42 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφυγή ακυρώσεως κατέστη κατά το προεκτεθέν μέτρο άνευ αντικειμένου και ότι παρέλκει η έκδοση απόφασης επί της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης και του χρεωστικού σημειώματος.

B. Επί των λοιπών αιτημάτων της προσφυγής ακυρώσεως

- 43 Ο προσφεύγων προβάλλει πέντε λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αφορούν αντιστοίχως:
- παραβίαση της αρχής της ευλόγου προθεσμίας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

- προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο της υπόθεσης και παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, όπως προβλέπονται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
 - πλάνη κατά την εκτίμηση και παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, καθόσον το Κοινοβούλιο δεν έλαβε υπόψη τα στοιχεία που παρέσχε ο προσφεύγων, απαντώντας στο έγγραφο της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε στις 29 Οκτωβρίου 2020, στις 24 Νοεμβρίου 2020 και στις 21 Ιανουαρίου 2021·
 - παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους του προς ανάκτηση ποσού·
 - το γεγονός ότι τα παραρτήματα Α.3 έως Α.21, τα οποία προσκόμισε, αποδεικνύουν ότι, αντιθέτως προς ό,τι προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, ο ΔΚΒ ασκούσε τα καθήκοντά του ως κοινοβουλευτικός βοηθός τουλάχιστον έως τις 15 Δεκεμβρίου 2015.
- 44 Πριν από την εξέταση των λόγων αυτών, πρέπει να εκτεθούν οι κανόνες σχετικά με την ανάληψη των εξόδων βουλευτικής επικουρίας και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων προς τον σκοπό αυτό ποσών.

1. Επί των κανόνων σχετικά με την ανάληψη των εξόδων βουλευτικής επικουρίας και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων προς τον σκοπό αυτό ποσών

- 45 Το άρθρο 33 των ΜΕΚ προβλέπει ότι οι βουλευτές έχουν δικαίωμα να επικουρούνται από προσωπικούς συνεργάτες, τους οποίους επιλέγουν ελεύθερα.
- 46 Κατά την ίδια διάταξη, το Κοινοβούλιο αναλαμβάνει τα πραγματικά έξοδα που προκύπτουν εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά από την πρόσληψη ενός ή περισσοτέρων βοηθών, συμφώνως προς τα ΜΕΚ, εξυπακουμένου ότι μπορούν να αναληφθούν μόνον τα έξοδα που αντιστοιχούν στην επικουρία που είναι αναγκαία και άμεσα συνδεδεμένη με την άσκηση της βουλευτικής εντολής των μελών του Κοινοβουλίου.
- 47 Το άρθρο 62 των ΜΕΚ διευκρινίζει ότι τα ποσά που καταβάλλονται δυνάμει αυτών προορίζονται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων συνδεδεμένων με την άσκηση της βουλευτικής εντολής και δεν μπορούν να καλύπτουν προσωπικά έξοδα ούτε να χρηματοδοτούν επιδοτήσεις ή δωρεές πολιτικού χαρακτήρα.
- 48 Το άρθρο 68 των ΜΕΚ ορίζει ότι κάθε ποσό που καταβάλλεται αχρεωστήτως στο πλαίσιο αυτών των μέτρων αναζητείται και ότι ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου δίνει οδηγίες για την ανάκτηση των ποσών αυτών από τον ενδιαφερόμενο βουλευτή, αφού προηγουμένως τον ακούσει.
- 49 Το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει ότι από το άρθρο 33 των ΜΕΚ, του οποίου το περιεχόμενο εκτίθεται στις σκέψεις 45 και 46 ανωτέρω, προκύπτει ότι ο ορισμός της έννοιας της βουλευτικής επικουρίας δεν εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια των βουλευτών (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 2021, Rochefort κατά Κοινοβουλίου, T-171/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:438, σκέψη 45, και της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, Griesbeck κατά Κοινοβουλίου, T-10/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:542, σκέψη 39).

- 50 Επομένως, κατά το Γενικό Δικαστήριο, η πραγματική παροχή των υπηρεσιών από τους βοηθούς προς όφελος του Κοινοβουλίου πρέπει να αποδεικνύεται από τον ενδιαφερόμενο βουλευτή (πρβλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, Griesbeck κατά Κοινοβουλίου, T-10/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:542, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 51 Σε περίπτωση ελέγχου που αφορά τη χρήση των εξόδων βουλευτικής επικουρίας, ο ενδιαφερόμενος βουλευτής πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι τα εισπραχθέντα ποσά χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη των δαπανών στις οποίες πράγματι υποβλήθηκε και οι οποίες προέκυψαν εξ ολοκλήρου και αποκλειστικώς από την πρόσληψη ενός ή περισσότερων βοηθών, όπως προβλέπει το άρθρο 33 των ΜΕΚ (απόφαση της 14ης Ιουλίου 2021, Rochefort κατά Κοινοβουλίου, T-171/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:438, σκέψη 47· βλ., επίσης, απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, Griesbeck κατά Κοινοβουλίου, T-10/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:542, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 52 Στο πλαίσιο αυτό, ο βουλευτής πρέπει ειδικότερα να προσκομίζει δικαιολογητικά τα οποία αφορούν τις δραστηριότητες των ΔΚΒ και, ως εκ τούτου, οφείλει να διατηρεί τα δικαιολογητικά αυτά ακόμη και αν το δίκαιο της Ένωσης δεν προβλέπει ρητώς τέτοια υποχρέωση (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 2021, Rochefort κατά Κοινοβουλίου, T-171/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:438, σκέψη 47, και της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, Griesbeck κατά Κοινοβουλίου, T-10/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:542, σκέψη 41, και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 53 Η νομολογία αυτή του Γενικού Δικαστηρίου επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο, το οποίο έκρινε ότι εναπόκειται στους βουλευτές οι οποίοι ζητούν την ανάληψη από το Κοινοβούλιο εξόδων σχετικών με τους προσωπικούς τους συνεργάτες που τους επικουρούν να αποδεικνύουν ότι τα έξοδα αυτά όντως πραγματοποιήθηκαν και αντιστοιχούν στην επικουρία που είναι αναγκαία και άμεσα συνδεδεμένη με την άσκηση της βουλευτικής εντολής. Ως εκ τούτου, ο βουλευτής πρέπει, σε απάντηση σχετικού αιτήματος της αρμόδιας αρχής του Κοινοβουλίου, να προσκομίσει όλα τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του και τα οποία μπορούν να αποδείξουν την πραγματική εργασία που εκτέλεσε ο βοηθός του, καθώς και τη σχέση της εργασίας αυτής με την άσκηση της βουλευτικής εντολής (πρβλ. διατάξεις της 21ης Μαρτίου 2019, Gollnisch κατά Κοινοβουλίου, C-330/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:240, σκέψεις 63, 64 και 88, και της 21ης Μαΐου 2019, Le Pen κατά Κοινοβουλίου, C-525/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:435, σκέψεις 37 και 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

2. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παραβίαση της αρχής της ευλόγου προθεσμίας

- 54 Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι, με την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, το Κοινοβούλιο παραβίασε την αρχή της τήρησης της ευλόγου προθεσμίας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και διατυπώνεται στο άρθρο 98, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ 2018, L 193, σ. 1, στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός).

- 55 Εν προκειμένω, κατά τον προσφεύγοντα, η υπέρβαση της ευλόγου προθεσμίας απορρέει από το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση σε δεδομένα της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), για την οποία είχε ασκηθεί η προσφυγή στις 14 Απριλίου 2017. Το Κοινοβούλιο, όμως, τον κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί της σχεδιαζόμενης ανάκτησης μόλις στις 30 Ιουλίου ή στις 3 Σεπτεμβρίου 2020, ήτοι τρία και πλέον έτη αργότερα.
- 56 Το Κοινοβούλιο αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.
- 57 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης. Επομένως, η διάταξη αυτή καθιερώνει την αρχή της τήρησης ευλόγου προθεσμίας, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του δικαιώματος χρηστής διοίκησης.
- 58 Κατά πάγια νομολογία, η τήρηση ευλόγου προθεσμίας απαιτείται σε όλες τις περιπτώσεις όπου, εφόσον τα νομοθετήματα δεν περιέχουν σχετική ρύθμιση, οι αρχές της ασφαλείας δικαίου ή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης εμποδίζουν τα όργανα της Ένωσης και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα να ενεργούν χωρίς κανένα χρονικό όριο, διακυβεύοντας έτσι, μεταξύ άλλων, τη σταθερότητα κεκτημένων νομικών καταστάσεων (απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2004, Eagle κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-144/02, EU:T:2004:290, σκέψη 57· βλ., επίσης, απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, Επιτροπή κατά Νανόπουλου, T-308/10 P, EU:T:2012:370, σκέψη 76 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Όταν η Διοίκηση ενεργεί εντός της προθεσμίας που της έχει ταχθεί ειδικώς από διάταξη, δεν μπορεί να υποστηριχθεί βασίμως ότι παραβιάζονται οι απαιτήσεις που απορρέουν από το δικαίωμα προσώπου στην εξέταση των υποθέσεων του εντός ευλόγου προθεσμίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- 59 Υπενθυμίζεται ότι η προϊσχύσασα νομοθεσία, δηλαδή ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 298, σ. 1), και ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 (ΕΕ 2012, L 362, σ. 1), δεν προέβλεπε προθεσμία για την αποστολή του χρεωστικού σημειώματος στον οφειλέτη.
- 60 Για τον λόγο αυτό το Δικαστήριο εφάρμοσε, με την απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Marchiani κατά Κοινοβουλίου (C-566/14 P, EU:C:2016:437), την αρχή της τήρησης ευλόγου προθεσμίας προκειμένου να εκτιμήσει την προθεσμία που είχε ταχθεί για την αποστολή του χρεωστικού σημειώματος στον οφειλέτη.
- 61 Ωστόσο, η ρύθμιση τροποποιήθηκε μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης με τη θέσπιση των διατάξεων του άρθρου 98, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού, το οποίο προβλέπει πλέον τα εξής:

«Ο διατάκτης αποστέλλει το χρεωστικό σημείωμα αμέσως μετά τη βεβαίωση της απαίτησης και το αργότερο εντός διαστήματος πέντε ετών από τη χρονική στιγμή κατά την οποία το θεσμικό όργανο της Ένωσης ήταν, υπό κανονικές συνθήκες, σε θέση να απαιτήσει την εξόφληση της οφειλής. Το εν λόγω διάστημα δεν ισχύει για τις περιπτώσεις στις οποίες ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνει ότι, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από το θεσμικό όργανο της Ένωσης, η καθυστέρηση στην ανάληψη ενεργειών προκλήθηκε από πράξεις του οφειλέτη.»

- 62 Αντιθέτως προς όσα εσφαλμένως υποστηρίζει ο προσφεύγων, μετά τη θέσπιση της διάταξης αυτής δεν συντρέχει πλέον λόγος επίκλησης της αρχής της τήρησης ευλόγου προθεσμίας προκειμένου να εξεταστεί η προθεσμία εντός της οποίας του απεστάλη το χρεωστικό σημείωμα. Τουναντίον, τίθεται το ερώτημα αν, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το Κοινοβούλιο απέστειλε το χρεωστικό σημείωμα στον προσφεύγοντα, αφενός, αμέσως μετά τη βεβαίωση της απαίτησης και, αφετέρου, εντός διαστήματος πέντε ετών από τη χρονική στιγμή κατά την οποία το θεσμικό αυτό όργανο ήταν σε θέση να απαιτήσει την εξόφληση της οφειλής.
- 63 Όσον αφορά την πρώτη προθεσμία, επισημαίνεται ότι το χρεωστικό σημείωμα απεστάλη στον προσφεύγοντα στις 31 Μαρτίου 2021, ενώ η απαίτηση του Κοινοβουλίου βεβαιώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση στις 16 Μαρτίου του προηγούμενου έτους. Υπό τις συνθήκες αυτές, μπορεί να γίνει δεκτό ότι το χρεωστικό σημείωμα εστάλη στον προσφεύγοντα αμέσως μετά τη βεβαίωση της απαίτησης σύμφωνα με το άρθρο 98, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού.
- 64 Όσον αφορά τη δεύτερη προθεσμία, παρατηρείται ότι οι διάδικοι δεν συμφωνούν ως προς το χρονικό σημείο κατά το οποίο το Κοινοβούλιο μπορούσε να απαιτήσει την εξόφληση της οφειλής κατά την έννοια του άρθρου 98, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού. Ενώ ο προσφεύγων θεωρεί ότι το χρονικό αυτό σημείο συμπίπτει με την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής από τον ΔΚΒ στη διαδικασία επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), ήτοι στις 14 Απριλίου 2017, το Κοινοβούλιο εκτιμά ότι μπορούσε να απαιτήσει την εξόφληση της οφειλής μόλις από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης στην υπόθεση αυτή, ήτοι στις 7 Μαρτίου 2019.
- 65 Δεδομένου ότι το χρεωστικό σημείωμα εστάλη στον προσφεύγοντα στις 31 Μαρτίου 2021, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου έναρξης της προθεσμίας του άρθρου 98, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού, είτε πρόκειται για την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), ήτοι η 14η Απριλίου 2017, είτε για τη δημοσίευση της απόφασης αυτής, το Κοινοβούλιο τήρησε την προθεσμία που προβλέπει η διάταξη αυτή.
- 66 Το επιχείρημα του προσφεύγοντος και, ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

3. Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο της υπόθεσης και παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, όπως προβλέπονται από το άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

- 67 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο προσέβαλε το δικαίωμά του ακρόασης και το δικαίωμά του πρόσβασης στον φάκελο της υπόθεσης, τα οποία κατοχυρώνονται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, για τον λόγο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναφερόταν στις διαπιστώσεις της απόφασης της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), χωρίς να του έχουν κοινοποιηθεί τα αποδεικτικά στοιχεία, ιδίως ένα σημείωμα του ΔΚΒ της 9ης Μαΐου 2016, που τεκμηριώναν τις διαπιστώσεις αυτές.

- 68 Ο προσφεύγων υπογραμμίζει συναφώς ότι δεν συμμετείχε ούτε ως διάδικος ούτε ως μάρτυρας στη διαδικασία επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), ότι το Κοινοβούλιο δεν αμφισβήτησε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και ότι δεν του ζήτησε να υποβάλει παρατηρήσεις επ' αυτών.
- 69 Εξάλλου, ο προσφεύγων εκτιμά ότι κακώς το Κοινοβούλιο επικαλέστηκε, με το από 8 Ιανουαρίου 2021 έγγραφό του, το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ 2018, L 295, σ. 39), προκειμένου να μην κάνει δεκτό το αίτημά του για πρόσβαση στα αποδεικτικά στοιχεία. Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο και θα πρέπει να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Εν προκειμένω, το δικαίωμά του στην πληροφόρηση στηρίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 21 και 28, καθώς και στο άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 2018/1725. Δεδομένου ότι η ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν ως έξοδα βουλευτικής επικουρίας συνιστά ζήτημα δημοσίου συμφέροντος, ο προσφεύγων θα μπορούσε να έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να εκτιμήσει το βάσιμο της ανάκτησης των οικείων ποσών και να υποβάλει παρατηρήσεις στο Κοινοβούλιο.
- 70 Στο ίδιο πνεύμα, ο προσφεύγων επισημαίνει, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ότι στερήθηκε της δυνατότητας να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προς ανατροπή των ισχυρισμών του Κοινοβουλίου. Τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αντάλλαξε με τον ΔΚΒ μεταξύ της 22ας Μαΐου 2015 και της 25ης Φεβρουαρίου 2016, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν το κύριο μέρος των αποδείξεων σχετικά με την εργασία που παρείχε ο ΔΚΒ στο Κοινοβούλιο σε σχέση με τα βουλευτικά του καθήκοντα, διαγράφηκαν λόγω της πολιτικής που εφαρμόζει το Κοινοβούλιο, σύμφωνα με την οποία η διατήρηση των εν λόγω μηνυμάτων περιορίζεται, κατ' αρχήν, σε 90 ημέρες. Πέραν του ότι η πολιτική αυτή άλλαξε τον Μάιο του 2019 χωρίς να ενημερωθεί σχετικά, ο προσφεύγων θεωρεί ότι δεν μπορούσε να του ζητηθεί να διατηρήσει τα δικά του μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διότι δεν του ανήκαν, όπως προκύπτει από το άρθρο 17 και το άρθρο 18, παράγραφος 1, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) και από τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση της Γραμματείας του Κοινοβουλίου στο σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τη χρήση του, που εγκρίθηκαν από τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου στις 19 Φεβρουαρίου 2018. Θεωρεί επίσης ότι διατήρηση των ως άνω μηνυμάτων συνιστά παράβαση των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας και παραβίαση της ασφάλειας των πληροφοριών.
- 71 Επιπλέον, πάντοτε στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων αμφισβητεί, υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 22 του κανονισμού 2018/1725, την εφαρμοζόμενη στο Κοινοβούλιο πολιτική διατήρησης των ηλεκτρονικών μηνυμάτων, δεδομένου ότι, κατά την εφαρμογή της πολιτικής αυτής, το θεσμικό όργανο δεν έλαβε υπόψη την ανάγκη των βουλευτών να αμύνονται κατά αιτιάσεων που πρόκειται ενδεχομένως να διατυπωθούν εις βάρος τους.
- 72 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί το παραδεκτό και το βάσιμο της επιχειρηματολογίας αυτής.

α) Επί του παραδεκτού της επιχειρηματολογίας του προσφεύγοντος κατά το μέρος που αφορά το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021

- 73 Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος, στο μέτρο που αναφέρεται στο έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, προβάλλεται εκπροθέσμως. Συγκεκριμένα, ο προσφεύγων δεν μπορεί, με την προσφυγή του ακυρώσεως κατά της προσβαλλόμενης απόφασης και του χρεωστικού σημειώματος, να στραφεί κατά της απάντησης που του έδωσε ο γενικός διευθυντής οικονομικών με το από 8 Ιανουαρίου 2021 έγγραφό του, διότι είχε παρέλθει η δίμηνη προθεσμία του άρθρου 263, έκτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 74 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, συνιστούν πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, μόνον τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας ουσιωδώς τη νομική του κατάσταση (απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981, IBM κατά Επιτροπής, 60/81, EU:C:1981:264, σκέψη 9· βλ., επίσης, διάταξη της 16ης Ιουνίου 2021, Green Power Technologies κατά Επιτροπής και Κοινής επιχείρησης ECSEL, T-533/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:375, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 75 Όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο διαδικασίας περιλαμβάνουσας πλείονα στάδια, ιδίως κατόπιν εσωτερικής διαδικασίας, συνιστούν βλαπτικές πράξεις και, ως εκ τούτου, πράξεις δεκτικές προσφυγής μόνον τα μέτρα τα οποία καθορίζουν οριστικώς τη θέση του οργάνου κατά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας, και όχι τα ενδιάμεσα μέτρα σκοπός των οποίων είναι η προετοιμασία της τελικής απόφασης. Μόνον με την προσφυγή που στρέφεται κατά της απόφασης που εκδίδεται στο τέλος αυτής της διαδικασίας μπορεί ο προσφεύγων να προβάλει, παρεμπιπτόντως, τον παράτυπο χαρακτήρα των εν λόγω προπαρασκευαστικών πράξεων (απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1981, IBM κατά Επιτροπής, 60/81, EU:C:1981:264, σκέψη 10· βλ., επίσης, διάταξη της 20ής Ιανουαρίου 2021, ΖΥ κατά ΕΥΕΔ, C-266/20 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:42, σκέψη 12 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 76 Εν προκειμένω, λαμβανομένης υπόψη της μερικής κατάργησης της δίκης που διαπιστώθηκε στη σκέψη 42 ανωτέρω, η προσφυγή ακυρώσεως στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου διέταξε την ανάκτηση ποσού 50 754,54 ευρώ από τον προσφεύγοντα και του επακόλουθου χρεωστικού σημειώματος, που αποτελούν την απόληξη της διαδικασίας ανάκτησης και, επομένως, τις βλαπτικές πράξεις κατά των οποίων ασκήθηκε η προσφυγή.
- 77 Στο πλαίσιο της διαδικασίας που επρόκειτο να καταλήξει στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και του χρεωστικού σημειώματος, ο προσφεύγων ζήτησε από το Κοινοβούλιο, όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 13, 14 και 17 ανωτέρω, την παροχή εγγράφων τα οποία θεωρούσε αναγκαία προκειμένου να αποδείξει ότι ο ΔΚΒ είχε πράγματι ασκήσει καθήκοντα διαπιστευμένου κοινοβουλευτικού βοηθού κατά το χρονικό διάστημα από τις 22 Μαΐου 2015 έως τις 22 Νοεμβρίου 2016.
- 78 Υπό τις συνθήκες αυτές, η απάντηση στο ως άνω αίτημα, η οποία περιέχεται στο έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, εντάσσεται στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και μπορούσε να επηρεάσει την έκβαση της εν λόγω διαδικασίας.
- 79 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 75 ανωτέρω, ο προσφεύγων έχει τη δυνατότητα να προβάλει στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής τις παρατυπίες οι οποίες, κατ' αυτόν, ασκούν επιρροή στο έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021.

80 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος σχετικά με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021 είναι παραδεκτή.

β) Επί του βασίμου της επιχειρηματολογίας του προσφεύγοντος

81 Κατά το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, το δικαίωμα της χρηστής διοίκησης περιλαμβάνει ιδίως το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.

82 Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών κατ' εφαρμογήν των ΜΕΚ, το δικαίωμα ακρόασης διασφαλίζεται, ειδικότερα, από το άρθρο 68, παράγραφος 2, των εν λόγω μέτρων, το οποίο ορίζει ότι ο ενδιαφερόμενος βουλευτής πρέπει να ακουστεί πριν από τη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης.

83 Κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα ακρόασης εγγυάται σε όλους τη δυνατότητα να καθιστούν γνωστή, λυσιτελώς και ουσιαστικώς, την άποψή τους κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης που θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους (βλ. απόφαση της 4ης Απριλίου 2019, ΟΖ κατά ΕΤΕπ, C-558/17 P, EU:C:2019:289, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

84 Προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι κανόνες αυτοί τηρήθηκαν εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστούν οι ενέργειες στις οποίες προέβησαν οι διάδικοι κατά τη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και του χρεωστικού σημειώματος.

85 Εν προκειμένω, με έγγραφο της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου, αφού εξέθεσε τα στοιχεία που δικαιολογούσαν την κίνηση της επίμαχης διαδικασίας ανάκτησης, κάλεσε τον προσφεύγοντα να αποδείξει ότι ο ΔΚΒ είχε ασκήσει καθήκοντα διαπιστευμένου κοινοβουλευτικού βοηθού από τις 22 Μαΐου 2015 έως τις 22 Νοεμβρίου 2016.

86 Ωστόσο, κατά την ημερομηνία αυτή, ο προσφεύγων δεν είχε πλέον στη κατοχή του τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είχε ανταλλάξει με τον ΔΚΒ από τις 22 Μαΐου 2015 έως τις 25 Φεβρουαρίου 2016, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν το κύριο μέρος των αποδείξεων που ζήτησε ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου. Συγκεκριμένα, τα μηνύματα αυτά είχαν διαγραφεί λόγω της πολιτικής διατήρησης που εφαρμόζει το Κοινοβούλιο για τα ηλεκτρονικά μηνύματα. Βάσει της πολιτικής αυτής, τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που περιέχονται στους φακέλους «Inbox», «Sent Items», «Deleted Items», «Junk E-mail» και «Drafts» διαγράφονται, κατ' αρχήν, μετά από 90 ημέρες.

87 Προκειμένου να μπορέσει να προσκομίσει τις ζητηθείσες αποδείξεις, ο προσφεύγων ζήτησε από το Κοινοβούλιο, με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 4 Αυγούστου, στις 22 Σεπτεμβρίου και στις 20 Νοεμβρίου 2020, να του κοινοποιήσει διάφορα έγγραφα:

- τα πρακτικά της διαδικασίας διευθέτησης μεταξύ του ιδίου και του ΔΚΒ στη λιθουανική γλώσσα·
- αντίγραφο «όλων των ηλεκτρονικών μηνυμάτων των ετών 2015, 2016 και 2019»·
- αντίγραφο της αλληλογραφίας του με τους εκπροσώπους του Κοινοβουλίου σχετικά με την εργασία του ΔΚΒ·

- την πλήρη δικογραφία της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (Τ-59/17, ΕΥ:Τ:2019:140)·
 - τον ατομικό φάκελο του ΔΚΒ στο Κοινοβούλιο (όλα τα έγγραφα σχετικά με την πρόσληψη και την εργασία του), συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες είχε ζητηθεί η προστασία του Κοινοβουλίου για τον ΔΚΒ και των δεδομένων σχετικά με τις παρουσίες του όπως προέκυπταν από τα δεδομένα του δελτίου πρόσβασης του στο Κοινοβούλιο (βλ. σκέψεις 13, 14 και 17 ανωτέρω).
- 88 Το πρώτο αίτημα έγινε δεκτό από το Κοινοβούλιο και διαβιβάστηκε στον προσφεύγοντα αντίγραφο των σχετικών πρακτικών. Αντιθέτως, τα αιτήματα σχετικά με τις λοιπές κατηγορίες εγγράφων απορρίφθηκαν, με εξαίρεση τα έγγραφα που αφορούσαν τη λήξη της σύμβασης του ΔΚΒ, τα οποία διαβιβάστηκαν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 27 Οκτωβρίου 2020 (βλ. σκέψη 15 ανωτέρω). Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, τα αιτήματα απορρίφθηκαν στις 8 Ιανουαρίου 2021, ήτοι πέντε μήνες μετά το πρώτο αίτημα του προσφεύγοντος.
- 89 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τους κανόνες απόδειξης που μνημονεύονται στις σκέψεις 49 έως 53 ανωτέρω, σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τον νόμιμο χαρακτήρα της χρήσης των εξόδων βουλευτικής επικουρίας που καταβλήθηκαν σε ΔΚΒ, εναπόκειται στον βουλευτή να αποδείξει ότι ο εν λόγω ΔΚΒ εργάστηκε για αυτόν, σε σχέση με την βουλευτική του εντολή, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία καταβλήθηκαν τα έξοδα.
- 90 Όταν καλείται να προσκομίσει αποδείξεις, ο βουλευτής οφείλει να κοινοποιήσει στο Κοινοβούλιο, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα στοιχεία που έχει στην κατοχή του. Αν άλλα στοιχεία φαίνονται κρίσιμα, μπορεί, δυνάμει του δικαιώματος ακρόασης, να ζητήσει την κοινοποίησή τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης που τα έχουν στη διάθεσή τους, εφόσον αφορούν δεδομένα αναγκαία για να μπορέσει να διατυπώσει λυσιτελώς και αποτελεσματικώς τις παρατηρήσεις του επί του σχεδιαζόμενου μέτρου ανάκτησης. Όταν υποβάλλεται τέτοια αίτηση, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να αρνηθεί να παράσχει τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς να προσβάλει το δικαίωμα ακρόασης, εκτός αν στηρίξει την άρνηση αυτή σε λόγους που μπορούν να θεωρηθούν δικαιολογημένοι υπό το πρίσμα, αφενός, των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης και, αφετέρου, των εφαρμοστέων κανόνων.
- 91 Επομένως, τίθεται το ερώτημα αν οι λόγοι που επικαλέστηκε το Κοινοβούλιο, με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, για να μην κοινοποιήσει τα στοιχεία που ζήτησε ο προσφεύγων, είναι εν προκειμένω δικαιολογημένοι.
- 1) Επί των λόγων που επικαλέστηκε το Κοινοβούλιο για να απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντος σχετικά με την κοινοποίηση «όλων των ηλεκτρονικών μηνυμάτων των ετών 2015, 2016 και 2019» και της αλληλογραφίας του με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου σχετικά με την εργασία του ΔΚΒ*
- 92 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 88 ανωτέρω, το Κοινοβούλιο απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντος να του κοινοποιηθούν «όλα τα ηλεκτρονικά μηνύματα των ετών 2015, 2016 και 2019» καθώς και η αλληλογραφία του με τις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου σχετικά με την εργασία του ΔΚΒ, για τον λόγο ότι, σύμφωνα με την πολιτική του, τα ηλεκτρονικά μηνύματα διατηρούνται μόνο για 90 ημέρες και, κατ' εξαίρεση, για ένα έτος. Το Κοινοβούλιο προσέθεσε ότι τα μεταγενέστερα του 2019 ηλεκτρονικά μηνύματα μπορούσαν μεν να κοινοποιηθούν, πλην όμως δεν σχετιζόνταν με την υπόθεση καθώς δεν αφορούσαν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ΔΚΒ φέρεται ότι εργαζόταν για τον προσφεύγοντα.

- 93 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι κάθε θεσμικό όργανο οργανώνει τις εργασίες του τηρώντας τους κανόνες που εφαρμόζονται σ' αυτό και τους οποίους μπορεί να θεσπίσει. Εν προκειμένω, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο προσφεύγων, το Κοινοβούλιο μπορούσε να περιορίσει την περίοδο διατήρησης των ηλεκτρονικών μηνυμάτων των βουλευτών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να τα αποθηκεύσουν σε προσωπικούς φακέλους. Εντούτοις, πρέπει να εξεταστεί αν, εν προκειμένω, η πολιτική αυτή εφαρμόστηκε κατά τρόπο διασφαλίζοντα τον σεβασμό του δικαιώματος ακρόασης, το οποίο, όπως εκτίθεται στη σκέψη 83 ανωτέρω, δεσμεύει τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες προτίθενται να εκδώσουν βλαπτική πράξη, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται για την εφαρμογή της, δυνάμει του άρθρου 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- 94 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται συναφώς ότι:
- ο ΔΚΒ προσελήφθη στις 22 Μαΐου 2015·
 - τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, ο προσφεύγων διαπίστωσε υποβάθμιση της ποιότητας εργασίας του ΔΚΒ·
 - στις 25 Φεβρουαρίου 2016, ο προσφεύγων ζήτησε από το Κοινοβούλιο να κινήσει διαδικασία απόλυσης του ΔΚΒ για τον λόγο, μεταξύ άλλων, ότι ο ΔΚΒ δεν είχε τηρήσει τους κανόνες σχετικά με τις εγκρίσεις άσκησης εξωτερικών δραστηριοτήτων και ότι είχε απουσιάσει αδικαιολόγητα·
 - στις 24 Ιουνίου 2016, το Κοινοβούλιο κοινοποίησε στον ΔΚΒ την απόφασή του να καταγγείλει τη σύμβασή του λόγω διάρρηξης της σχέσης εμπιστοσύνης, διότι δεν είχε τηρήσει τους κανόνες σχετικά με τις εγκρίσεις άσκησης εξωτερικών δραστηριοτήτων·
 - στις 14 Απριλίου 2017, ο ΔΚΒ άσκησε προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της απόφασης απόλυσης·
 - στις 8 Ιουνίου και, στη συνέχεια, στις 3 Σεπτεμβρίου 2020, το Κοινοβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για την κίνηση διαδικασίας ανάκτησης των ποσών που είχαν καταβληθεί στον ΔΚΒ.
- 95 Από τη χρονολογική αυτή αλληλουχία προκύπτει ότι, ήδη από τις αρχές του 2016, το Κοινοβούλιο γνώριζε τις προστριβές ανάμεσα στον προσφεύγοντα και τον ΔΚΒ σχετικά με το αν ο ΔΚΒ ασκούσε τις δραστηριότητές του για λογαριασμό του προσφεύγοντος σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την βουλευτική επικουρία. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση αυτή, το Κοινοβούλιο, ήδη από το χρονικό εκείνο σημείο και ιδίως για τον λόγο ότι διακυβεύονταν δημόσιοι πόροι της Ένωσης, έπρεπε να διασφαλίσει τη διατήρηση των ηλεκτρονικών μηνυμάτων που θα μπορούσαν να αποδείξουν την ακριβή φύση των δραστηριοτήτων του ΔΚΒ κατά τη διάρκεια της διαδικασίας απόλυσης και, αν η διαδικασία αυτή οδηγούσε σε άλλες δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες, όπως είναι η διαδικασία ανάκτησης, για όσο διάστημα οι λοιπές αυτές διαδικασίες εκκρεμούσαν.
- 96 Τονίζεται συναφώς ότι, με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, ο γενικός διευθυντής οικονομικών επισήμανε στον προσφεύγοντα ότι το Κοινοβούλιο είχε τη δυνατότητα να ανακτήσει, κατ' εξαίρεση, μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για περίοδο ενός έτους.

- 97 Εξάλλου, το άρθρο 5 των κανόνων που διέπουν την πρόσβαση στο σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τη χρήση του από τη Γραμματεία του Κοινοβουλίου, οι οποίοι εγκρίθηκαν στις 19 Φεβρουαρίου 2018, προβλέπει ότι, σε περίπτωση λήξης των καθηκόντων μόνιμου υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού του Κοινοβουλίου, η περίοδος διατήρησης των ηλεκτρονικών μηνυμάτων τους μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες εφόσον αποτελούν αντικείμενο «διοικητικής έρευνας, καταγγελίας ή δικαστικής διαδικασίας».
- 98 Το Κοινοβούλιο είναι της άποψης ότι εναπόκειται στους βουλευτές να διατηρούν τα ηλεκτρονικά τους μηνύματα πέραν της περιόδου αυτής. Για τον σκοπό αυτό, οι βουλευτές καλούνται να δημιουργήσουν οι ίδιοι προσωπικούς φακέλους για την επ' αόριστον αρχειοθέτηση των μηνυμάτων τους ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Κατά το Κοινοβούλιο, οι βουλευτές ενημερώθηκαν σχετικά με τρεις ανακοινώσεις, εκ των οποίων η πρώτη ήταν της 14ης Ιουνίου 2014, η δεύτερη της 13ης Οκτωβρίου 2014 και η τρίτη της 30ής Μαρτίου 2015. Παρά τις ανακοινώσεις αυτές, ο προσφεύγων δεν προέβη σε προσωπική αρχειοθέτηση των μηνυμάτων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- 99 Το επιχείρημα αυτό του Κοινοβουλίου δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 100 Η δυνατότητα προσωπικής αρχειοθέτησης δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή του Κοινοβουλίου από την υποχρέωση να διασφαλίζει τη διατήρηση κάθε κρίσιμου ηλεκτρονικού μηνύματος προκειμένου να αποδειχθεί ότι, σύμφωνα με τους κανόνες που έχει θέσει το θεσμικό όργανο, ένας ΔΚΒ άσκησε τις δραστηριότητές του, κατά τρόπο αποτελεσματικό και αποκλειστικό, για τον βουλευτή στον οποίο υπηρετούσε, σε άμεση σχέση με την εντολή του τελευταίου.
- 101 Η δυνατότητα αυτή δεν θα μπορούσε επίσης να απαλλάξει το Κοινοβούλιο από την υποχρέωση κοινοποίησης των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διατηρούνται κατ' αυτόν τον τρόπο, όταν, κατ' εφαρμογήν του δικαιώματος ακρόασης, το οποίο έχει θεμελιώδη χαρακτήρα στην έννομη τάξη της Ένωσης, υποβάλλεται τέτοιο αίτημα από τον ενδιαφερόμενο βουλευτή ως προς τον οποίο κινείται, όπως εν προκειμένω, διαδικασία ανάκτησης των εξόδων βουλευτικής επικουρίας λόγω παράτυπης χρήσης.
- 102 Επιπλέον, απαντώντας στον προσφεύγοντα ο οποίος υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι ενημερώθηκε για την πολιτική διατήρησης των ηλεκτρονικών μηνυμάτων του Κοινοβουλίου μόλις στις 8 Ιανουαρίου 2021, το Κοινοβούλιο δεν απέδειξε ότι οι μνημονευόμενες στη σκέψη 98 ανωτέρω ανακοινώσεις είχαν περιέλθει σε γνώση του προσφεύγοντος. Συγκεκριμένα, η ανακοίνωση της Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ) Καινοτομίας και Τεχνολογικής Υποστήριξης της 14ης Ιουνίου 2014 απευθύνθηκε στους «νεοαφιχθέντες», στους οποίους δεν περιλαμβανόταν ο προσφεύγων κατά την ημερομηνία αυτή, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 2 ανωτέρω, ήταν βουλευτής από το [εμπιστευτικό]. Η ανακοίνωση της 13ης Οκτωβρίου 2014 της ΓΔ «Καινοτομία και Τεχνολογική Υποστήριξη» εστάλη ηλεκτρονικώς, με παραλήπτη την ίδια ΓΔ, το δε Κοινοβούλιο, ερωτηθέν επ' αυτού στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, δεν προσκόμισε τον κατάλογο των αποδεκτών της. Το ίδιο ισχύει και για την ανακοίνωση της 30ής Μαρτίου 2015 την οποία εξέδωσε η «ITEC Service Desk» προς τους βουλευτές.
- 103 Όσον αφορά την αλληλογραφία του προσφεύγοντος με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου σχετικά με την εργασία του ΔΚΒ, η οποία δεν συνίστατο σε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαπιστώνεται ότι το Κοινοβούλιο δεν παρέθεσε στο έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021 κάποιο λόγο ικανό να δικαιολογήσει, κατά τρόπο συγκεκριμένο, την άρνησή του να διαβιβάσει την εν λόγω αλληλογραφία στον προσφεύγοντα.

104 Κατόπιν των ανωτέρω επεξηγήσεων, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι είναι βάσιμοι οι λόγοι που προέβαλε το Κοινοβούλιο για να απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντος σχετικά με την κοινοποίηση «όλων των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των ετών 2015, 2016 και 2019» και της αλληλογραφίας του με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου σχετικά με την εργασία του ΔΚΒ.

2) Επί των λόγων που επικαλέστηκε το Κοινοβούλιο για να απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντος σχετικά με τον «ατομικό φάκελο» του ΔΚΒ (όλα τα έγγραφα σχετικά με την πρόσληψη και την εργασία του), συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες ζητήθηκε η προστασία του Κοινοβουλίου για τον ΔΚΒ, και των δεδομένων σχετικά με τις παρουσίες του τα οποία μπορούσαν να αντληθούν από το δελτίο πρόσβασής του στο Κοινοβούλιο

105 Με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να κοινοποιήσει στον προσφεύγοντα τον «ατομικό φάκελο» του ΔΚΒ (όλα τα έγγραφα σχετικά με την πρόσληψη και την εργασία του), συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες ζητήθηκε η προστασία του Κοινοβουλίου για τον ΔΚΒ, και των δεδομένων σχετικά με τις παρουσίες του τα οποία μπορούσαν να αντληθούν από το δελτίο πρόσβασής του στο Κοινοβούλιο, με την αιτιολογία ότι η διαβίβαση των δεδομένων αυτών ήταν αντίθετη, αφενός, προς τον κανονισμό 2018/1725 και, αφετέρου, προς το άρθρο 26 του ΚΥΚ.

106 Όσον αφορά τις πληροφορίες που αφορούσαν τη Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Ασφάλειας και Προστασίας, ο γενικός διευθυντής οικονομικών επισήμανε επιπλέον στον προσφεύγοντα ότι οι παρεμβάσεις των υπαλλήλων ασφαλείας του Κοινοβουλίου δεν αποτελούσαν αντικείμενο επίσημης καταγραφής και ότι τα δεδομένα σχετικά με τις κάρτες εισόδου διατηρούνταν για μέγιστη περίοδο τεσσάρων μηνών.

ι) Επί του λόγου που αφορά τον κανονισμό 2018/1725

107 Το Κοινοβούλιο επισήμανε, με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, ότι τα δεδομένα που ζήτησε ο προσφεύγων είχαν προσωπικό χαρακτήρα κατά την έννοια του κανονισμού 2018/1725 και ότι ο προσφεύγων δεν είχε ισχυριστεί ότι ήταν αναγκαία είτε για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή για την άσκηση δημόσιας εξουσίας είτε για την επίτευξη σκοπού δημοσίου συμφέροντος, όπως επιτρέπει το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού.

108 Με το υπόμνημα αντικρούσεως, το Κοινοβούλιο προσθέτει ότι ο προσφεύγων, με το αίτημά του για πρόσβαση στον «ατομικό φάκελο» του ΔΚΒ, επεδίωκε να αποφύγει να επιστρέψει στο Κοινοβούλιο τα έξοδα βουλευτικής επικουρίας τα οποία υπήρχε ο κίνδυνος να του ζητηθούν κατά το πέρας της διαδικασίας ανάκτησης, οπότε σκοπός του αιτήματος ήταν η εξυπηρέτηση προσωπικού συμφέροντος. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Κοινοβούλιο εκτιμά ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλεστεί δημόσιο συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 2018/1725.

109 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1725:

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 4 έως 6 και του άρθρου 10, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαβιβάζονται σε εγκατεστημένους στην Ένωση αποδέκτες που δεν είναι όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, μόνο εάν:

- α) ο αποδέκτης αποδεικνύει την αναγκαιότητα των δεδομένων για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον αποδέκτη ή
- β) ο αποδέκτης αποδεικνύει ότι είναι αναγκαία η διαβίβαση δεδομένων για συγκεκριμένο σκοπό δημοσίου συμφέροντος και ο υπεύθυνος επεξεργασίας, όταν υπάρχει λόγος να υποτεθεί ότι τα έννομα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων μπορεί να θιγούν, διαπιστώνει ότι συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας να διαβιβάσει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τον συγκεκριμένο αυτό σκοπό, αφού προηγουμένως έχει αποδεδειγμένα προβεί σε στάθμιση των διαφόρων αντιτιθέμενων συμφερόντων.

[...]»

- 110 Είναι ακριβές ότι, καθόσον τα στοιχεία αυτά επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για την άμυνά του στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης, δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως αναγκαία «για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον αποδέκτη» κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 2018/1725.
- 111 Για τον ίδιο λόγο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η διαβίβαση των εν λόγω δεδομένων στον προσφεύγοντα ανταποκρινόταν σε «συγκεκριμένο σκοπό δημοσίου συμφέροντος» κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2018/1725.
- 112 Εντούτοις, από τη δικογραφία προκύπτει ότι το έγγραφο της 3ης Σεπτεμβρίου 2020, με το οποίο το Κοινοβούλιο ζήτησε από τον προσφεύγοντα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, προκειμένου να του παράσχει τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμά του ακρόασης, στηρίζεται, εν προκειμένω, σε στοιχεία που κατείχε το θεσμικό αυτό όργανο τα οποία, ενδεχομένως, δεν γνώριζε ο προσφεύγων ή σε στοιχεία τα οποία γνώριζε μεν ο προσφεύγων όταν προΐστατο ιεραρχικώς του ΔΚΒ πλην όμως δεν είχε πλέον στη διάθεσή του.
- 113 Δεδομένης της σημασίας που αναγνωρίζεται στο δικαίωμα ακρόασης στην έννομη τάξη της Ένωσης, το γεγονός ότι τέτοια στοιχεία ενδέχεται να περιλαμβάνονται στον «ατομικό φάκελο» του ΔΚΒ δεν μπορεί, αφ' εαυτού, να εμποδίσει την κοινοποίησή τους στον προσφεύγοντα προκειμένου να του παρασχεθεί η δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του, όπως απαιτεί η νομολογία, κατά τρόπο λυσιτελή και αποτελεσματικό, στο πλαίσιο της άσκησης του εν λόγω δικαιώματος.
- 114 Πράγματι, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο, αλλά πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του εντός της κοινωνίας και να σταθμίζεται, ως εκ τούτου, με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης που προσδίδει σε καθένα από τα εμπλεκόμενα δικαιώματα τη θέση που του αναλογεί, υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης, στην έννομη τάξη της Ένωσης, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.
- 115 Η ανάγκη διασφάλισης τέτοιας στάθμισης μεταξύ του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των λοιπών θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στην εν λόγω έννομη τάξη υπογραμμίζεται από τον νομοθέτη της Ένωσης στην αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1).

- 116 Ο κανονισμός 2018/1725 είναι «αντίστοιχος» με τον κανονισμό 2016/679 όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης (βλ. αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 2018/1725).
- 117 Στο πλαίσιο αυτό, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το Κοινοβούλιο δύναται να καλέσει τον προσφεύγοντα να τοποθετηθεί λυσιτελώς και αποτελεσματικώς επί στοιχείων που περιλαμβάνονται, ενδεχομένως, στον φάκελο του ΔΚΒ, χωρίς να του παράσχει πρόσβαση στα στοιχεία αυτά, αφού σταθμίσει, αφενός, το συμφέρον του εν λόγω ΔΚΒ να μη διαβιβαστούν σε τρίτους τα δεδομένα που τον αφορούν και, αφετέρου, το συμφέρον του προσφεύγοντος να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του λυσιτελώς και αποτελεσματικώς στο πλαίσιο της κινηθείσας εις βάρος του διαδικασίας ανάκτησης.
- 118 Διαπιστώνεται όμως ότι, εν προκειμένω, το Κοινοβούλιο δεν προέβη στις ως άνω ενέργειες.

ii) Επί του λόγου που αφορά το άρθρο 26 του ΚΥΚ

- 119 Με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, το Κοινοβούλιο υποστήριξε ότι ο «ατομικός φάκελος» του ΔΚΒ ήταν εμπιστευτικός και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ΚΥΚ, δεν μπορούσε να διαβιβαστεί.
- 120 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η προαναφερθείσα διάταξη, η οποία εφαρμόζεται κατ' αναλογία στους κοινοβουλευτικούς βοηθούς δυνάμει του άρθρου 127 του ΚΛΠ, αφορά, σύμφωνα με το γράμμα της, μόνον τους «ατομικούς φακέλους» των μονίμων υπαλλήλων και των μελών του λοιπού προσωπικού, οι οποίοι περιλαμβάνουν «όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διοικητική του[ς] κατάσταση και όλες τις εκθέσεις που αφορούν την ικανότητα, την απόδοση ή τη συμπεριφορά του[ς]» καθώς και «τις παρατηρήσεις που έχουν διατυπωθεί από [τους μόνιμους υπαλλήλους ή τα μέλη του λοιπού προσωπικού] για τα έγγραφα αυτά».
- 121 Επιβάλλεται ωστόσο η διαπίστωση ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των επίμαχων εγγράφων δεν μπορεί να αντισταχθεί στον προσφεύγοντα, ο οποίος είναι εξάλλου ο συντάκτης ορισμένων εξ αυτών ως ιεραρχικώς προϊστάμενος του ΔΚΒ, κατά το μέτρο που τα έγγραφα αυτά είναι αναγκαία για την άσκηση από τον προσφεύγοντα του δικαιώματός του ακρόασης.
- 122 Εν προκειμένω, όμως, το Κοινοβούλιο, στηριζόμενο στο άρθρο 26 του ΚΥΚ, κακώς δεν έλαβε υπόψη το συμφέρον του προσφεύγοντος να έχει πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα του ατομικού φακέλου του ΔΚΒ προκειμένου να διατυπώσει λυσιτελώς τις παρατηρήσεις του στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης που κινήθηκε εναντίον του.

iii) Επί του ειδικού λόγου που συνδέεται με τις πληροφορίες που διαθέτει η ΓΔ «Ασφάλεια και προστασία»

- 123 Όσον αφορά τον λόγο που εκτίθεται στη σκέψη 106 ανωτέρω σχετικά με τα δεδομένα από το δελτίο πρόσβασης του ΔΚΒ, επισημαίνεται επιπροσθέτως ότι, για λόγους παρόμοιους με τους μνημονευόμενους στις σκέψεις 100 και 101 ανωτέρω, το Κοινοβούλιο όφειλε να λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε η ΓΔ «Ασφάλεια και προστασία» να διατηρήσει τα δεδομένα αυτά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων μηνών, καθόσον η απόλυση του ΔΚΒ είχε οδηγήσει σε ένδικη διαδικασία και είχε κινηθεί διαδικασία για την ανάκτηση των εξόδων βουλευτικής επικουρίας κατά του βουλευτή για λογαριασμό του οποίου το Κοινοβούλιο είχε προσλάβει τον συγκεκριμένο ΔΚΒ.

124 Κατόπιν των ανωτέρω επεξηγήσεων, δεν μπορεί να θεωρηθούν βάσιμοι οι λόγοι που επικαλέστηκε το Κοινοβούλιο για να απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντος σχετικά με τον «ατομικό φάκελο» του ΔΚΒ (όλα τα έγγραφα σχετικά με την πρόσληψη και την εργασία του), συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες ζητήθηκε η προστασία του Κοινοβουλίου για τον ΔΚΒ, καθώς και των δεδομένων σχετικά με τις παρουσίες του, τα οποία μπορούν να αντληθούν από το δελτίο πρόσβασης του στο Κοινοβούλιο.

3) Επί των λόγων που επικαλέστηκε το Κοινοβούλιο για να απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντος σχετικά με τη δικογραφία της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17)

125 Το Κοινοβούλιο απέρριψε, με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, το αίτημα του προσφεύγοντος σχετικά με τη δικογραφία της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), για τον λόγο ότι ήταν αντίθετο προς το άρθρο 9 του κανονισμού 2018/1725 και ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, είχε τηρηθεί η ανωνυμία του ΔΚΒ.

126 Όσον αφορά τον λόγο που αφορά το άρθρο 9 του κανονισμού 2018/1725, γίνεται παραπομπή στις σκέψεις 112 έως 118 ανωτέρω.

127 Όσον αφορά το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο τήρησε την ανωνυμία του ΔΚΒ στη διαδικασία επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 66 του Κανονισμού Διαδικασίας, με την ανωνυμία σκοπείται η απάλειψη του ονόματος διαδίκου ή άλλων προσώπων που μνημονεύονται στο πλαίσιο της οικείας διαδικασίας, ή ακόμη άλλων δεδομένων από τα έγγραφα σχετικά με την υπόθεση στα οποία έχει πρόσβαση το κοινό.

128 Τουναντίον, η ανωνυμία που τήρησε το Γενικό Δικαστήριο δεν καταλαμβάνει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των στοιχείων που περιλήφθηκαν στη δικογραφία, εκτός αυτής της διαδικασίας, στο πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ των διαδίκων και τρίτων.

129 Κατά συνέπεια, η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου περί τήρησης ανωνυμίας δεν απαγόρευε στο Κοινοβούλιο, αντιθέτως προς όσα υποστήριξε με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021, να κοινοποιήσει στον προσφεύγοντα τα έγγραφα που αντηλλάγησαν στο πλαίσιο της απόφασης της 7ης Μαρτίου 2019, L κατά Κοινοβουλίου (T-59/17, EU:T:2019:140), τα οποία ήταν δυνατό να είναι κρίσιμα για την άσκηση από τον προσφεύγοντα του δικαιώματός του ακρόασης.

γ) Συμπέρασμα

130 Εν κατακλείδι, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, για τους λόγους που μόλις εκτέθηκαν, οι λόγοι που επικαλέστηκε το Κοινοβούλιο με το έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 2021 ήταν αβάσιμοι ή ανεπαρκείς.

131 Δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο δεν αιτιολόγησε ορθώς την άρνησή του να κοινοποιήσει στον προσφεύγοντα τα ζητηθέντα έγγραφα τα οποία ήταν ικανά να του παράσχουν τη δυνατότητα να ασκήσει λυσιτελώς και αποτελεσματικώς το κατοχυρωμένο στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων δικαίωμά του ακρόασης στο πλαίσιο της εναντίον του κινηθείσας, στις 3 Σεπτεμβρίου 2020, διαδικασίας ανάκτησης ποσών που καταβλήθηκαν για έξοδα βουλευτικής επικουρίας, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι ο προσφεύγων

στερήθηκε τη δυνατότητα να οργανώσει καλύτερα την άμυνά του, γεγονός που είχε αναπόφευκτα επίπτωση στο περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Ιανουαρίου 2019, Επιτροπή κατά United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, σκέψη 56, της 4ης Απριλίου 2019, ΟΖ κατά ΕΤΕπ, C-558/17 P, EU:C:2019:289, σκέψεις 77 και 78, και της 25ης Ιουνίου 2020, ΗΦ κατά Κοινοβουλίου, C-570/18 P, EU:C:2020:490, σκέψη 73).

- 132 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτός ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως κατά το μέρος που αφορά προσβολή του δικαιώματος ακρόασης.
- 133 Κατά συνέπεια, πρέπει να ακυρωθούν η προσβαλλόμενη απόφαση και το χρεωστικό σημείωμα στο μέτρο που αφορούν τις αμοιβές, τα κοινωνικά έξοδα και τα έξοδα ταξιδιού για την απασχόληση του κοινοβουλευτικού βοηθού κατά το χρονικό διάστημα από τις 22 Μαΐου 2015 έως τις 31 Μαρτίου 2016, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα που προβλήθηκαν στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο τρίτος, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως, καθώς και το παραδεκτό του αποδεικτικού στοιχείου που προσκόμισε ο προσφεύγων στις 22 Νοεμβρίου 2022 και του αιτήματός του περί διεξαγωγής αποδείξεων.

IV. Επί των δικαστικών εξόδων

- 134 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εξάλλου, κατά το άρθρο 137 του Κανονισμού Διαδικασίας, σε περίπτωση κατάργησης της δίκης, το Γενικό Δικαστήριο κανονίζει τα δικαστικά έξοδα κατά την κρίση του.
- 135 Εν προκειμένω, αποφασίζεται, σύμφωνα με τα αιτήματα του προσφεύγοντος και λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων που οδήγησαν το Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει τη μερική κατάργηση της δίκης, ότι το Κοινοβούλιο φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Καταργεί τη δίκη όσον αφορά την προσφυγή ακυρώσεως κατά το μέρος που στρέφεται κατά, αφενός, της απόφασης του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2021, με την οποία διαπιστώθηκε οφειλή του ΤΣ, σχετικά με ποσό που καταβλήθηκε αχρεωστήτως για έξοδα βουλευτικής επικουρίας, και με την οποία διατάχθηκε η ανάκτηση του ποσού αυτού και, αφετέρου, του χρεωστικού σημειώματος αριθ. 7010000523, της 31ης Μαρτίου 2021, στο μέτρο που αφορούν τις αμοιβές, τα κοινωνικά έξοδα και τα έξοδα ταξιδιού που σχετίζονται με την εργασία του Α κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 1ης Απριλίου και της 22ας Νοεμβρίου 2016, ύψους 28 083,67 ευρώ.

- 2) Ακυρώνει την προαναφερθείσα απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2021, και το χρεωστικό σημείωμα αριθ. 7010000523, της 31ης Μαρτίου 2021, κατά το μέρος που διατάσσουν την ανάκτηση από τον TC των αμοιβών, των κοινωνικών εξόδων και των εξόδων ταξιδιού που σχετίζονται με την εργασία του Α κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 22ας Μαΐου 2015 και της 31ης Μαρτίου 2016, ύψους 50 754,54 ευρώ.
- 3) Καταδικάζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Ιουνίου 2023.

(υπογραφές)